

מוהר"ר יחזקאל שרגא הלברשטאם זללה"ה
אב"ד בכמה ק"ק ומ"כ בק"ק שינאווא י"ו ז"ע ועכ"י
(נוסח שער דפ"ר תרס"א)

יחזקאל

פְּרִשְׁת קַרַח

דְּבָרַי

21-18 יו

במדבר, קרח

21. And Moses spoke	21 וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה
unto the children of Israel;	אֶל-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
and (there) gave unto him	וַיִּתֵּנוּ אֵלָיו
all their princes	כָּל-נְשִׂיאֵיהֶם
a rod for each prince,	מִטָּה לְנִשְׂיָא אֶחָד
a rod for each prince,	מִטָּה לְנִשְׂיָא אֶחָד
according to their fathers' houses,	לְבֵית אֲבֹתָם
twelve rods;	שְׁנָיִם עָשָׂר מִטּוֹת
and the rod of Aaron	וּמִטָּה אֶהְרֹן
(was) among their rods.	בְּתוֹךְ מִטּוֹתָם:

23. And it came to pass on the morrow,	23 וַיְהִי מִמָּחָר־
that Moses went in	וַיָּבֵא מֹשֶׁה
to the tent of the testimony;	אֶל-אֹהֶל הָעֵדוּת
and, behold,	וְהִנֵּה
(there) was budded the rod of Aaron,	פֶּרַח מִמִּטַּה-אֶהְרֹן
for the house of Levi,	לְבֵית לֵוִי
and it put forth bud(s),	וַיֵּצֵא פֶרֶחַ
and bloomed blossom(s),	וַיִּצְיַן צִיָּין
and bore ripe almonds.	וַיַּגְמַל שְׁקָדִים:

Rashi — רש"י

And the Targum renders (ויגמל שקדים) (by) וקפת שקדין, "and it produced knotted almonds," (i. e.,) like a cluster of almonds

תרגומו: וקפת שקדין, כמין אשכול שקדים

יחד כפותים זה על זה:

A. Goldsticker

(1)
קרח רצה שיהיו כולם שוים
אֲבָרָה הַעֲנִין כִּף הוּא, דְּהִנֵּה מָה רָאָה קַרַח לְחַלֵּק
עַל מֹשֶׁה, הָאֵם לֹא יָדַע שֶׁמֹּשֶׁה רָבְנוּ
צַדִּיק גָּדוֹל. אִךְ קַרַח רָצָה שְׂאֵל יִכְנָעוּ יִשְׂרָאֵל
תַּחַת גָּדוֹל הַדּוֹר לְהִזוֹת רַבִּי וְתַלְמִידִים, וְכִּי
שְׂכַלְכֶם יִהְיוּ שְׂוִים, שְׂכַלְכֶם שְׂמָעוּ מִפִּי הַגְּבוּרָה
אֲנֹכִי וְלֹא יִהְיֶה לְךָ.

(2)
וַיָּבֵן צֶהָה הַבּוֹרָא כָּל עוֹלָמִים לְקַח מֵאֲתָם
מִטָּה, 'מִטָּה' הוּא לְשׁוֹן הַטִּיָּה [בְּלִשׁוֹן
אֲשֶׁכְּנוּ אֲבִיגַיִן], הִנֵּנוּ לְקַח מֵאֲתָם הַטִּיָּה שְׂלָהֶם
הַמְרָמָז עַל צִנּוּתוֹתַי. וְהִנֵּה הָאִישׁ אֲשֶׁר אֶבְחָר
בּוֹ מִטָּהוּ וַיִּפְרַח, רָצָה לִזְמַר שְׂקִירָיו עֵין בְּעֵין כִּי
הַעֲנוּתוֹת שֶׁל הַצַּדִּיק יִזְרַח וַיֵּאִיר בְּיוֹתֵר. וְזֹאת
הִיא כְּשֶׁהַעֲנוּתִים שֶׁהֵמָּה בְּמַדְרַגָּה הַקְּטָנָה הֵמָּה
נִכְנָעִים וְבָאִים בְּאֶסִּיפָה יָחַד אֶל צַדִּיק הַדּוֹרִי.
וְלִזְזָה הַנִּיחַ מֹשֶׁה רַבְּנוּ מִטּוֹתָם וּמִטָּה אֶהְרֹן
בְּתוֹךְ מִטּוֹתָם, כְּדִי לְהַרְאוֹתָם שְׂצָרִיכִים לְהַפְּלֵל
בְּצַדִּיק הַדּוֹרִי.

(3)
ישראל כמו השקדים שדוקא באשכול
וְזֶה שֶׁפֶרֶשׁ רִשְׁ"י וַיַּגְמַל שְׁקָדִים תְּרַגְמוּ וְכַפִּית
שִׁיגְדִין, כְּמִין אֲשֶׁכְּלוֹת שְׁקָדִים יַחַד כְּפּוֹתִים
זֶה עַל זֶה. שְׂכָמוּ טֹבַע גָּדוֹל הַשְּׁקָדִים, אִם
יִקַּח אֶחָד מֵהַשְּׁקָדִים מֵהָאֲשֶׁכּוֹל שְׁגָדִלִים אֲזִי
נִתְפָּרֵדָה כָּל הַתְּכֵילָה, כְּמוֹ כֵּן הַרְאָה לָהֶם
שְׂצָרִיכִים יִשְׂרָאֵל לְהַפְּלֵל יַחַד בְּצַדִּיק הַדּוֹר, וְלֹא
כְּמוֹ שֶׁרָצָה קַרַח שְׂכַלְכֶם יִהְיוּ שְׂוִים.

והלבישן טליתות שכלו תכלת מסמיכות המקראות דרשינן שסמוכים פרשה זו לפרשת ציצית. ואם תאמר ולשוואל כך בלא

פטורה או חייבת וסובר שיאמר פטורה אחר שכולה היא של תכלת אינה צריכה חוט אחר לקיים בו וזכרתם ועשיתם את כל מצות ה', הכי נמי כל ישראל כולם קדושים בעבודת הקדוש ברוך הוא ואין אנו צריכין לכהן אחר גם כן שעל ידו יזא מקוים עבודת המקום וכנגד התלמוד היו מביאין מן בית מלא ספרים וכו' כלומר שכמו שבית מלא ספרים פטור מן המזוזה לפי שהמזוזה ציזה המקום לקבוע על מזוזות ביתינו כמו שנאמר וכתבתם על מזוזות ביתך ובשעריך ודברת בם בשבתך בביתך כדי שיהיה האדם מדבר בדברי תורה תמיד הרי כמו שנאמר בציצית וזכרתם ועשיתם את כל מצות ה' נאמר במזוזה ושגנתם לבניך ודברת בם וכתבתם על מזוזות ביתך ובשעריך לומר שהציצית היא שגורם למצות המעשה והמזוזה היא לקבוע בנו תלמוד תורה ואם הבית מלא ספרים אין צריך למזוזה הגנה כל ישראל מליאים תורה וספרים אין צריכין למזוזה כלומר שהם פטורים מאותו המלמד להם תורה כי אינם צריכים שום אמצעי שכלם חכמים ושמעו מפי הגבורה אנכי ומה צריך לאמצעים, ומה שפירש רש"י שלא היו חולקין על משה רק על אהרן על כרחך היו חולקים גם כן על משה שתרי אמרו אליו על דבר זה לא נצטוות אלא על גשיאתו לא היה חולק אבל היה חולק על תורתו, וזה פשוט שהיה חולק על תורתו, ויש לפרש גם כן ששני הדברים היו על משה בלבד והיו חולקים על המעשה ועל התורה שהוא מלמד אותם לעשות כלומר בשני חלקים שהם התלמוד והמעשה אין אנו צריכין למשה אם לקבוע בנו מעשה לעשות התורה אין אנו צריכין לו כמו שהטלית שהוא כולה תכלת פטורה מן חוט ציצית המביא לידי מעשה ואם לקבוע בנו תלמוד תורה אין אנו צריכין כשם שבית מלא ספרים אין צריך

שילביש אותם יש לתרץ כדי שיראו ישראל חדוש ר"ן אנשים מלבשים בתכלת וידעו הכל אשר חלק על משה ואם לא היה רק בשאלה בלבד אחד היה יודע המחלוקת שנחלק עליו ועשרה לא היו יודעים. התחילו לשחק, ואם תאמר וקרח מה היה סבור אם טלית של תכלת פטורה מן הציצית שמא משה גם כן ישיב שהיא פטורה ואין כאן מקום למחלוקת שלהם ואם היה סובר קרח שהיא חייבת ואם כן מנא לן להם סברא זאת אם יש סברא לחייב אם כן שמא משה ישיב גם כן הסברא ולא יהיה להם מקום לתלוק ודוחק לומר שכבר שמעו משה שהיא פטורה ובאו לחלוק על משה שהרי היו שואלים אם היא חייבת או פטורה ולא חלקו מיד, ויראה שלא היה קרח עיקר כוונתו על הטלית בלבד אלא שהיה סבור שמה ישיב שטלית שכולה תכלת פטורה, והיה רוצה להשיב אם כן אין צריכין אנו לכהן גדול כמו שטלית שכולה תכלת פטורה מן הציצית הכי נמי כל העדה כולם קדושים ואין אנו צריכין לכהן גדול. ונראה לומר שלגמרי היה קרח מדמה אותם יחד לפי שראה קרח כי שני אחים משה ואהרן האחד מיוחד בעבודת המקום בעד כל ישראל והוא הכהן גדול והוא מיישר מעשיהם של ישראל בעבודת המעשה שהם הקרבנות. ומשה רבינו הוא היה שומע מפי הקדוש ברוך הוא התורה והמצוות ומלמד אותם לישראל סוף סוף אהרן ממונה עיקר על המעשה ומשה על התלמוד והיה קרח מביא זה ראיה שאין צריכין לשניהם לא למעשה ולא לתלמוד, והביא ראיה מן טלית שכולה תכלת על אהרן שהוא ממונה על המעשה לפי שמצות ציצית גם כן נתנה לקיים כל המצות של הקדוש ברוך הוא שנאמר וראיתם אותו וזכרתם את כל מצות ה' ועשיתם ואמר קרח טלית שכולה תכלת

א/טז [טז] רבן גמליאל היה אומר: עשה לך רב, והסתלק מן הספק; ואל תרבה לעשר אמדות.

הכתוב הקדים בית להצר צדיק פתמר יפרח וגו' שתולים בבית ה' בבצרות אלהינו יפריחו וגו' (מסלס 55 י-7). ואיתא בלקיטי תורה, 'צדיק פתמר יפרח' סופי תבות 'קרח'.

דברי פרשת קרח יחזקאל

במדבר, פינחס כו-11

Rashi — לט"י

11. Notwithstanding the sons of Korah died not } הם היו בעצה תחלה } ובשעת המחלוקת } הרהרו תשובה } בלבם } לפיכך נתבצר להם } מקום גבוה בגיהנום } וישבו שם (סנה' ק"י); }
They were in the (evil) counsel at first, but at the time of the dispute they had thoughts of repentance in their hearts; therefore there was set apart for them a high place in Gehenna, and they abode there (Sanh. 110).

11. Notwithstanding the sons of Korah died not.

11 ובני קרח לא מתו: 5

Talmud Sanhedrin 110a

4) ובני קרח לא מתו תנא משום רבינו אמרו מקום נתבצר להם בגיהנום וישבו עליו ואמרו שירה אמר (במדבר כו. יא) רבה בר בר חנה זימנא חדא הוה קאזלינא באורחא אמר לי ההוא טייעא תא ואחוי לך בלועי דקרח אזיל חזא תרי בועי דהוה קא נפק קיטרא מנייהו שקל גבבא דעמרא אמשיי' מיא ואותביה בריש רומחיה ואחלפי' התם איחרך א"ל אצית מה שמעת ושמעית דהו קאמרי הכי משה ותורתו אמת והן בדאים

With regard to the verse: "And the sons of Korah did not die" (Numbers 26:11), it is taught in a baraita that in the name of our teacher, the Sages said: A place was fortified for them in Gehenna and they sat upon it and recited songs of praise.

תפס"ח 5

מז א-ב למנצח | לבני קרח מזמור: כל העמים תקעו כף הריעו לאלהים בקול רנה: כי יהנה עליון נורא מלה גדול על כל הארץ: ג-ד

47 For the conductor, by the sons of Korah, a psalm. All you nations, join hands; sound the shofar* to God with a cry of joy.

6

מה א-ב למנצח על ששנים לבני קרח משפיל שיר ידידת: רחש לבי | דבר טוב אמר אני מעשי למלה לשוני עט | ספר מהיר: יפילית מבני אדם | הוצק חן בשפתותיה על בן ברכה אלהים לעולם: ד

45

For the conductor, on the shoshannim, by the sons of Korah, a Maskil, a song of endearment. My heart is astir with a good theme, I say, "My works are for a king, my tongue is like the pen of a skillful scribe." You are beautiful beyond other men, charm is poured upon your lips, therefore God has blessed you for eternity. Gird your sword* upon [your] thigh, O mighty one, your majesty and your splendor.